

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของการหมุนเวียนผู้สอนบัญชีที่มีต่อรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหาร และศึกษาการตอบสนองของราคากลักรพย์ที่มีต่อการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้นักลงทุนและผู้เกี่ยวข้องใช้ในการประกอบการตัดสินใจและพิจารณาถึงการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทำให้มีความเข้าใจในผลของการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการประค่าให้มีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี และเพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เห็นผลของการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี ที่มีต่อรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหาร โดยการวิจัยครั้งนี้ในส่วนแรกเป็นการศึกษาผลของการหมุนเวียนผู้สอนบัญชีที่มีต่อรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหาร และในส่วนที่สองเป็นการศึกษาถึงการใช้รายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหาร ในช่วงก่อนและหลังการออกประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่องการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี และในส่วนที่สามยังได้ศึกษาการตอบสนองของราคากลักรพย์ที่มีต่อการหมุนเวียนผู้สอนบัญชีได้ใช้วิธีการศึกษาเหตุการณ์สำคัญเป็นวิธีในการศึกษา เพื่อทดสอบผลตอบแทนที่เกินปักติกของหลักทรัพย์ โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เบื้องต้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากร 1 กลุ่ม และ 2 กลุ่ม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. การหมุนเวียนผู้สอนบัญชีกับรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหาร

ผลการทดสอบการหมุนเวียนผู้สอนบัญชีกับรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหารของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงระหว่างปีก่อนและหลังการประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% จะมีค่าเฉลี่ยรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบรายการคงค้าง โดยใช้คุณพินิจของผู้บริหารของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2551 ก่อนและหลังที่บริษัทดังกล่าวมีการหมุนเวียนผู้สอน ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2548 ไม่มีการประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี แต่บริษัทจดทะเบียนมีการหมุนเวียนผู้สอนบัญชี

โดยการสมัครใจ และในช่วงปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2551 มีการประการให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี เมื่อนำช่วงปีดังกล่าวมาทดสอบรวมกัน ทำให้ไม่พบรูปแบบเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยรายการคงค้าง โดยใช้คุณภาพนิじของผู้บริหาร

2. การใช้รายการคงค้างโดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหาร เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบการใช้รายการคงค้าง โดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหารกับประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ในช่วงปีหลังออกประกาศ (พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2551) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่าเฉลี่ยของการคงค้างโดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหารของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ในช่วงปีที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของการคงค้างโดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหาร ในช่วงปีก่อนที่จะมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีในช่วงหลังออกประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี มีการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหาร ซึ่งพบว่าค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหารปีที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีน้อยกว่าปีก่อนที่จะมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ดังนั้นบริษัทที่จะต้องประเมินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องมีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ทุก 5 ปี ตามประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 39/2548 ที่กำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี จากผลการวิจัยทำให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทราบผลกระทบของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีต่อรายการคงค้าง โดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้คุณภาพของการสอบบัญชีดีขึ้นและรายการคงค้าง โดยใช้คุณภาพนิจของผู้บริหารจะลดลง

3. การตอบสนองของราคางานหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี

ผลการทดสอบการตอบสนองของราคางานหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทที่จะต้องประเมินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% การตอบสนองของราคางานหลักทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ในช่วงเวลา ก่อน และหลังวันที่มีการแจ้งข่าวเรื่องการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี (วันที่มีมติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเรื่องการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี) ของบริษัทจะต้องประเมินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 3 วัน ($t \pm 1$), 5 วัน ($t \pm 2$), และ 7 วัน ($t \pm 3$) แสดงว่า เมื่อมีการแจ้งข่าวการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีของบริษัทจะต้องประเมิน นักลงทุนจะรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ผ่านราคางานหลักทรัพย์ของบริษัทดังที่ประเมินนั้น ๆ

ดังนั้นการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีมีผลต่อการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน

ข้อจำกัดในการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ อาจมีความคลาดเคลื่อนไปจากที่เป็นจริง เนื่องด้วยข้อจำกัดดังต่อไปนี้

- เนื่องจากการใช้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์คำนวณผลตอบแทนปกติโดยใช้ Set Index ได้มีการรวมกลุ่มของกลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มรัฐวิสาหกิจแล้วแต่กลุ่มที่ใช้สำหรับการวิจัยไม่รวมกลุ่มนริษัทค้างค่าว่าในการศึกษาการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่ผู้วิจัยได้ควบคุมไว้แล้ว
- การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ อาจมีผลกระทบของเหตุการณ์อื่นนอกเหนือจาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

- จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เมื่อ กลด. ประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ค่าเฉลี่ยของการใช้รายการคงค้าง โดยใช้คุณลักษณะของผู้บริหาร ในช่วงหลังและก่อนการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น การออกแบบประกาศให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี มีผลทำให้บริษัทที่ขาดทุนเบินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการใช้รายการคงค้างโดยใช้คุณลักษณะของผู้บริหารลดลง ดังนั้นในส่วนของนักลงทุน ผู้ใช้งานการเงิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาถึงการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเพิ่มเติม เมื่อนำข้อมูลในการเงินไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจ
- จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี แสดงให้เห็นว่านักลงทุนมีการใช้ข้อมูลจากการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หากต้องการทดสอบเพิ่มเติมในอนาคตอาจพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงเรื่องอื่นดังต่อไปนี้

- การวิจัยในครั้งต่อไปอาจศึกษาแรงจูงใจในการมีรายการคงค้างเกินปกติที่มาจากการใช้คุณลักษณะของผู้บริหารของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม
- ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจศึกษาถึงทิศทางของการคงค้างเกินปกติที่มาจากการใช้คุณลักษณะของผู้บริหารร่วมด้วย